[2023] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

ਤਲਤ ਸਾਨਵੀ

ਬਨਾਮ

ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਅਪਰਾਧੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 205)

24 ਜਨਵਰੀ, 2023

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਐੱਸ. ਓਕਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ: ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅੰਤਰਿਮ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜ਼ਮਾਨਤ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - ਧਾਰਾ 357

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 357 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ (ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਮੇਤ) ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9][291- ਈ-ਜੀ]

2. ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅੰਤਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀ ਇਹ ਇੰਨਾ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਥੋਪਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 10][291- ਜੀ-ਐੱਚ]

ਸਾਹਬ ਆਲਮ @ ਗੁੱਡੂ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ 2022 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1318, ਮਿਤੀ 24.08.2022; ਉਧੋ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1703-1704 2022 ਮਿਤੀ 29.09.2022; ਧਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2021) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 198 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2021) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 198 ਪੈਰਾ 11 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 205

2020 ਦੇ ਏ ਬੀ ਏ ਨੰਬਰ 6003 ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 25.11.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਗਣੇਸ਼ ਖੰਨਾ, ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ, ਅਰਮੋਘਨ ਮੁਮਤਾਜ਼, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਭੂਸ਼ਣ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਧੂਸਮਿਤਾ ਬੋਰਾ, ਦੀਪਾਂਕਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਿਜੂ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਜਾਮਵਾਲ, ਬੀਰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਮ ਹੁਸੈਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

1. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

3. ਇਹ ਮਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਿਬ ਆਲਮ @ ਗੁੱਡੂ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1318/2022, ਮਿਤੀ 24.08.2022 ਅਤੇ ਉਧੋ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਂਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - 29.09.2022 ਦੀ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1703-1704

4. ਸਾਹਬ ਆਲਮ ਕੇਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

5. ਸਾਰੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6. ਉਧੋ ਠਾਕੁਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ "ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਅਣਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੈਸੇ/ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ।

8. ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ 'ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ' ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਮੁਦਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਰਾਹ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। 80 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 1985 ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਗ੍ਰੋਇਨਹੁਈਜੇਸਨ,2014)। ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਾਇਆ।

9. ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 357 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ (ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਮੇਤ) ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅੰਤਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀ ਇਹ ਇੰਨਾ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਅੰਤਿਮਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰੀ-ਟਰਾਇਲ|

11. ਧਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 357 ਦੇ ਸਾਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਗੱਲ. ਮ੍ਰਿਤਕ (ਪੀੜਤ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਰਥਹੀਣ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

13. ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE